

Onderwerp: Bestuursvoorstel 3e begrotingswijziging 2019

Datum vergadering: 29-10-2019

Registratienummer: 1577705 versie 7

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. de 3^e begrotingswijziging 2019 vast te stellen, waarbij
 - a) het verschil tussen de netto kosten en belastingopbrengsten in 2019 € 3,831 mln voordelig zal zijn. Hoewel dus nog steeds positief, is dit €0,448 mln lager t.o.v. de 2^e begrotingswijziging en opgebouwd uit de volgende elementen
 - i. een verhoging van de netto lasten met € 1,373 mln door hogere afschrijvingslasten en hogere opbrengst bouwrente RWZI Utrecht
 - ii. een hogere belastingopbrengst van € 0,925 mln op basis van de prognose van de BghU (€ 0,275 mln watersysteemheffing en € 0,650 mln zuiveringsheffing).
 - b) het volume van de jaarschijf investeringen 2019 naar beneden wordt bijgesteld met € 2,645 mln tot een bedrag van € 62,903 mln.
2. In te stemmen met:
 - a) Het bij de jaarrekening 2019 vormen van een bestemmingsreserve van € 22,340 mln ten laste van de tariefsegalisatiereserve zuiveringsheffing voor de sloop van de oude rioolwaterzuiveringen Utrecht en Maarssenbroek;
 - b) Het bij de jaarrekening 2019 vormen van een bestemmingsreserve van €1,054 mln ten laste van de egalisatiereserve watersysteemheffing voor het uitvoeren van de veiligheidstoets regionale waterkeringen;
 - c) Het bij de jaarrekening 2019 toevoegen van € 0,671 mln aan de bestemmingsreserve Transitiekosten ten laste van de egalisatiereserve watersysteemheffing voor de organisatieverandering Waterbeheer;
 - d) Het bij de jaarrekening 2019 toevoegen van € 0,750 mln aan de bestemmingsreserve Woerdersluis ten laste van de egalisatiereserve watersysteemheffing voor de werkzaamheden aan de Woerdersluis.

Advies van de gecombineerde commissie op 16 oktober 2019:

De commissie adviseert om enkele tekstuele aanpassingen door te voeren. Deze zijn grijs gearceerd. De commissie adviseert de derde begrotingswijziging als bespreekstuk door te geleiden naar het algemeen bestuur.

Reactie van het college:

Het college heeft de suggesties van de commissie voor de tekstuele aanpassingen overgenomen. De aanpassingen zijn grijs gearceerd.

Toelichting

Een begrotingswijziging is het instrument van het algemeen bestuur om gedurende een jaar bijstellingen op de vastgestelde jaarbegroting door te kunnen voeren. Het college stelt twee maal per jaar een bestuursrapportage vast over de voortgang en afwijkingen van de in de begroting opgenomen uitgangspunten. In de Burap vermelde afwijkingen en ontwikkelingen worden vervolgens vertaald in een door het algemeen bestuur vast te stellen begrotingswijziging voor zover deze voldoen aan de hiervoor geldende criteria, die zijn opgesteld in overleg met de commissie BMZ (rechtmatigheid, uitwerking besluiten algemeen bestuur en transparantie).

In de voorgestelde 3^e begrotingswijziging 2019 komen de bijstellingen op de exploitatie en op de investeringsbegroting aan de orde die voortvloeien uit de 2^e Burap 2019 en die aan deze criteria voldoen.

Kaders

Hiermee wordt invulling gegeven aan met name het bepaalde in art. 10 van de [Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden](#), vastgesteld door het algemeen bestuur bij besluit van 30 juni 2010.

Financiële aspecten

Exploitatie:

In de 3^e begrotingswijziging 2019 wordt in het kader van rechtmatigheid, transparantie en zicht op de actualiteit een aantal mutaties in de exploitatie begroting verwerkt. Na het eerste halfjaar van 2019 is de prognose dat het verschil tussen de netto kosten en belastingopbrengsten in 2019 € 3,831 mln voordelig zal zijn. Dat is €0,488 mln lager dan bij de 2^e begrotingswijziging. De neerwaartse bijstelling van het positieve exploitatieresultaat wordt verklaard uit hogere netto lasten van € 1,373 mln en hogere belastingopbrengsten € 0,925 mln.

Op hoofdlijnen is het totale voordelige resultaat als volgt opgebouwd, zoals weergegeven is in onderstaande tabel.

Begroting 2019 per kosten- en opbrengstensoort en mutaties reserves	Begroting 2019	1e BW 2019	2e BW 2019	Begroting na 2e BW	Voostel 3e begrotingswijziging	Prognose 2019	Realisatie Q2 2019
Totaal kosten (exclusief GR muskusrattenbeheer)	131.795		6.434	138.229	3.723	141.953	59.136
Totaal overige opbrengsten (exclusief GR muskusrattenbeheer)	13.451		5.222	18.673	2.350	21.023	8.864
Netto lasten	118.344	-	1.213	119.557	1.373	120.930	50.272
Onttrekking bestemmingsreserves	7.835		172	7.663	-	7.663	
Toevoeging bestemmingsreserves	8.770		-	8.770	-	8.770	
Totaal mutaties Bestemmingsreserves	935	-	172	1.107	-	1.107	-
Saldo kosten en overige opbrengsten en bestemmingsreserve	119.279	-	1.385	120.664	1.373	122.037	50.272
Netto bijdrage belastingcategorieën	123.092	1.746	105	124.943	925	125.868	
Exploitatie resultaat (totaal mutatie reserves)	3.814	1.746	1.280	4.280	448	3.831	
Bedragen in duizenden euro's							

De netto lasten stijgen ten opzichte van de begroting met per saldo € 1,373 mln. In bovenstaand overzicht is te zien dat dit saldo is opgebouwd uit een toename van de kosten met € 3,723 mln met daar tegenover een toename van de overige opbrengsten met € 2,350 mln.

De voorgestelde begrotingswijzigingen betreffen:

1. Een nadeel op de afschrijvingskosten van € 1,723 mln door een restafschrijving op de oude RWZI Utrecht vanwege de ingebruikname van de nieuwe RWZI.
2. Een nadeel in de overige kosten van € 2,000 mln door de vorming van een onderhoudsvoorziening voor de nieuwe RWZI Utrecht voor mogelijke tegenvallers in de TCO periode van 10 jaar. De aannemer heeft dit bedrag beschikbaar als onderdeel van het TCO model. De verrekening van onderhoudskosten met de voorziening is boekhoudtechnisch eenvoudiger als deze op de balans van HDSR staat, ipv bij de aannemer. Het bedrag wordt in Q3 2019 ontvangen van de aannemer en bij de jaarafsluiting gedoteerd aan een nieuw te vormen voorziening.
3. Een voordeel in de overige opbrengsten van € 2,000 mln vanwege de ontvangst van dit bedrag van de aannemer voor de vorming van hierboven genoemde onderhoudsvoorziening voor de nieuwe RWZI Utrecht.
4. Een voordeel in de overige opbrengsten van € 0,350 mln aan bouwrente vanwege het later technisch gereed melden van de nieuwe RWZI Utrecht dan begroot.

Alle hierboven genoemde begrotingswijzigingen worden voorgesteld volgens het uitgangspunt van transparantie.

De belastingopbrengsten stijgen met € 0,925 mln, waarvan € 0,275 mln wordt gerealiseerd in de watersysteemheffing en € 0,650 mln aan de kant van de zuiveringsheffing. Voornaamste oorzaken zijn bestandsoptimalisatie bij de BghU, voordeel op de post verminderingen en hogere opbrengst op te leggen uit voorgaande jaren. Deze begrotingswijzigingen worden voorgesteld volgens het uitgangspunt van transparantie.

In onderstaand overzicht is de 3^e begrotingswijziging per programma weergegeven. In de 2^e Burap 2019 in hoofdstuk 2 worden de ontwikkelingen in detail toegelicht. De Burap is informatief als bijlage opgenomen.

Omschrijving	3e BW Burap 2	3e BW Burap 2	A. Rentekosten	B. Afschrijvingskosten	C. Personeelskosten	D. Overige kosten	F. Overige opbrengsten	G. Overige opbrengsten - Bouwrente	L. Belastingopbrengst	Belastingopbrengst	1e BW	2e BW Burap 1	2e BW Burap 1
Kosten	bedrag	V/N	3e BW	3e BW	3e BW	3e BW	3e BW	3e BW	3e BW	1e BW	V/N	bedrag	V/N
Veiligheid	-											-	
Waterkeringenbeheer	-											3.575	N
Muskusrattenbeheer eigen gebied	-											-1	V
Calamiteiten zorg	-											2	N
Voldoende water, droge voeten	-											-	
Watersysteembeheer	-											-198	V
Beperking gevolgen klimaatverandering	-											31	V
Gezond water	-											-58	V
Zuiveringsbeheer	3.723	N		1.723		2.000						2.505	N
Lastendruk	-											-	
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid	-											-	
Bestuur en organisatie	-											579	N
Resultaatverantwoordelijke eenheden:	-											-	
Totaal kosten	3.723		-	1.723	-	2.000	-	-				6.435	N
Overige opbrengsten													
Veiligheid	-											-	
Waterkeringenbeheer	-											-3.419	
Muskusrattenbeheer eigen gebied	-											-	
Calamiteiten zorg	-											-	
Voldoende water, droge voeten	-											-	
Watersysteembeheer	-											-581	N
Beperking gevolgen klimaatverandering	-											-76	
Gezond water	-											-90	
Zuiveringsbeheer	-2.350	V					-2.000	-350				-427	
Lastendruk	-											-	
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid	-											-	
Bestuur en organisatie	-											-629	V
Resultaatverantwoordelijke eenheden:	-											-	
Totaal overige opbrengsten	-2.350		-	-	-	-	-2.000	-350				-5.222	V
Saldo kosten en overige opbrengsten	1.373		-	1.723	-	2.000	-2.000	-350				1.213	N
Mutatie bestemmingsreserves	-											172	N
Belastingopbrengsten	-925	V							-925	-1.746	V	-105	V
Exploitatieresultaat	448		-	1.723	-	2.000	-2.000	-350	-925	-1.746	V	1.280	N

bedragen in duizenden euro's

Balansmutaties tariefseglisatiereserves en bestemmingsreserves:

Zuiveringsheffing

Bij de bespreking van het bestuursverslag en de jaarrekening 2018 in het AB van 26 juni 2019 is afgesproken dat voor de sloop van de oude rioolwaterzuiveringen Utrecht en Maarssenbroek een bestemmingsreserve wordt gevormd ten laste van de tariefseglisatiereserve zuiveringsheffing. Het verloop van de tariefseglisatiereserve zuiveringsheffing wordt als volgt:

Verloop bestemmingsreserve tariefseglisatie zuiveringsheffing	2019
Beginsaldo per 1-1	22.816
Onttrekking vorming bestemmingsreserve sloop RWZI Utrecht	20.000-
Onttrekking vorming bestemmingsreserve sloop RWZI Maarssenbroek	2.340-
Toevoegen resultaatbestemming boekjaar (na 3e begrotingswijziging)	4.277
Eindsaldo per 31-12	4.753

Hierbij is rekening gehouden met de voorliggende 3^e begrotingswijziging waarbij de verwachte toevoeging aan de reserve vanuit het voordelige resultaat over 2019 is afgenomen naar € 4.277.000. Het verwachte eindsaldo voor 2019 van de tariefseglisatiereserve zuiveringsheffing is € 4.753.000 en is, naast de egalisatie van de tarieven Zuiveringsheffing, beschikbaar voor toekomstige ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de zuivering van medicijnresten en eventuele tegenvallers in het resultaat. Voor de nieuwe rioolwaterzuivering Utrecht is hiernaast nog een bestemmingsreserve aanwezig met een saldo van € 16.404.000 per 1-1-2019. De verwachting is dat deze bestemmingsreserve toereikend is voor de toegenomen exploitatielasten.

Het verloop van de nieuw te vormen bestemmingsreserve voor de sloop van de RWZI's Utrecht en Maarssenbroek is als volgt:

Verloop overige bestemmingsreserve sloop RWZI's Utrecht en Maarssenbroek	2019	2020	2021
Beginsaldo per 1-1	-	22.300	7.000
Toevoeging vorming bestemmingsreserve sloop RWZI Utrecht	20.000		
Toevoeging vorming bestemmingsreserve sloop RWZI Maarssenbroek	2.340		
Onttrekking realisatiefase sloop RWZI Utrecht		13.000-	7.000-
Onttrekking realisatiefase sloop RWZI Maarssenbroek	40-	2.300-	
Eindsaldo per 31-12	22.300	7.000	-

Voor de sloop van RWZI Utrecht is door het AB reeds krediet beschikbaar gesteld. Voor de sloop van RWZI Maarssenbroek volgt de kredietaanvraag nog dit jaar.

Watersysteemheffing

In de concept begroting 2020 is rekening gehouden met de onttrekking aan deze reserves; dan moeten ze wel eerst gevormd worden bij de jaarrekening 2019. Het college was voornemens om het vormen van en het toevoegen aan de drie nieuwe bestemmingsreserves aan het AB voor te leggen bij de vaststelling van de jaarrekening 2018. Echter, door het uitlopen van de coalitie onderhandelingen kon dit voorstel niet meer op tijd bij de opstelling van de jaarrekening 2018 worden meegenomen. Het college stelt daarom in het kader van de transparantie voor dat een deel van het positieve resultaat over 2018 zal worden gereserveerd voor voorziene incidentele uitgaven in de periode 2020 tot en met 2023. Daartoe wordt voorgesteld om € 2,475 mln te onttrekken aan de egalisatiereserve Watersysteemheffing en toe te voegen aan de volgende drie bestemmingsreserves:

- b) Veiligheidstoets regionale waterkeringen (nieuw te vormen): € 1,054 mln
- c) Transitiereserve: € 0,671 mln
- d) Woerdersluis: € 0,750 mln

De onttrekking aan de egalisatiereserve Watersysteemheffing wordt verrekend volgens de kostentoedelingsverordening zoals is vastgesteld in het AB van 4 oktober 2018. Volgens deze verdeling is

immers ook de dotatie van het resultaat over 2018 uitgevoerd. In onderstaande tabel is het verloop van de vier subcategorieën van de egalisatiereserve Watersysteemheffing weergegeven. Op de vierde regel is ook de onttrekking van € 0,445 mln conform de 3^e begrotingswijziging opgenomen.

Verloop bestemmingsreserve tariefseglisatie watersysteemheffing	Ingezetenen	Gebouwd	Ongebouwd	Natuur	Totaal
Beginsaldo per 1-1	2.140	8.565	1.893-	7	8.819
Onttrekking vorming bestemmingsreserve veiligheidstoets regionale keringen	411-	538-	104-	1-	1.054-
Onttrekking t.b.v. bestemmingsreserve transitie (veranderingen Waterbeheer)	262-	342-	66-	1-	671-
Onttrekking t.b.v. bestemmingsreserve Woerdersluis	293-	383-	74-	1-	750-
Onttrekking resultaatbestemming boekjaar (na 3e begrotingswijziging)	174-	227-	44-	0-	445-
Eindsaldo per 31-12	1.001	7.076	2.182-	4	5.899

Hieronder ter informatie de kostentoedelingsverordening zoals vastgesteld in het AB van 4 oktober 2017.

Verdeling volgens kostentoedelingsverordening*	2018
Ingezetenen	39,0%
Gebouwd	51,0%
Ongebouwd	9,9%
Natuur	0,1%
Totaal	100,0%
*Kostentoedelingsverordening vastgesteld in AB 4 oktober 2017 ingang per 1 januari 2018	

Voortgang bestemmingsreserve groen/blauwe diensten

Bij de jaarrekening 2019 zal worden voorgesteld dat de bestemmingsreserve wordt aangevuld met € 0,100 mln vanuit de resultaatverdeling. Hiermee wordt de bestemmingsreserve op het niveau gebracht dat nodig is om aan de toekomstige verplichtingen ten aanzien van de afspraken met de andere geldverstrekkers (subsidie in het kader van "POP 3", Plattelands OntwikkelingsProgramma, een aparte pilot binnen het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de Europese Unie) na te kunnen komen.

Investeringsniveau:

In de gewijzigde begroting is een (taakstellend) investeringsniveau van € 65,548 mln. vastgesteld. In het eerste halfjaar is € 25,400 mln. gerealiseerd (oftewel 39%). De verwachting voor 2019 is dat een bedrag van € 62,903 mln. gerealiseerd zal worden (oftewel 96%). De lagere prognose komt doordat bij diverse projecten de werkzaamheden iets achterlopen op de planning, veelal als gevolg van een langere voorbereidingstijd, maar ook in verband met een langere doorlooptijd van aanbestedingen of nieuwe inzichten (o.a. vervuilende stoffen in bagger, nieuwe normen, toetsing) of samenwerking met derden. Bij de derde begrotingswijziging wordt dan ook voorgesteld voor het begrotingsjaar 2019 een verlaging te doen van het totale taakstellende investeringsniveau met € 2,645 mln., zijnde het totaal van een verlaging van € 2,380 mln. op investeringsprojecten en van € 0,265 mln. op grondverwervingen t.b.v. Sterke Lekdijk.

De bijstelling van de jaarschijf 2019 ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Tabel 2 – prognose investeringsomvang jaarschijf 2019

Thema/ programma/ doelstelling/ project	Oorspronkelijke begroting 2019	Begroting 2019 na tweede bgw	Voorgestelde mutatie begroting	Begroting 2019 na derde bgw
Totaal investeringsniveau programma's	38.898	34.048	-1.472	32.576
Totaal bedrijfsvoeringsinvesteringen	2.140	2.700	-643	2.057
Totaal Specifieke projecten	30.445	28.800	-530	28.270
Totaal investeringen alle projecten	71.483	65.548	-2.645	62.903

Bedragen zijn in duizenden Euro's

Het bijstellen van de investeringsomvang jaarschijf 2019 heeft geen invloed op het totale exploitatie resultaat 2019. Dit omdat de kapitaallasten voortvloeiende uit deze investeringen pas na 2019 effect hebben op de exploitatiebudgetten (rente en afschrijving).

Een toelichting op de investeringen is opgenomen in de 2^e Burap 2019. Deze Burap is informatief als bijlage opgenomen. In bijlage 4 van de Burap is de specificatie per programma / project opgenomen.

Communicatie aspecten

Na vaststelling door het algemeen bestuur in haar vergadering van 20 november 2019 wordt de 3^e begrotingswijziging 2019 inclusief de 2^e Burap 2019 op de website van HDSR geplaatst.

MVO aspecten

Gelet op de aard van deze rapportage zijn deze hierop niet van toepassing

Bijlagen

Bijlage 1: 2^e Burap 2019 (DM 1577143), vastgesteld door het college op 8 oktober 2019.